

POKROK ZÁPADU.

Vychází dvakrát za měsíc; každého 1. a 15.

VYDAVATEL,.....EDVARD ROSEWATER.

Předplácí se: na rok \$1,00, pololetně 50c

Cena ohlášek: \$2,00 za čtverec 10 řádků měsíčně
\$1,00.....za každé jednotlivé vytištění čtverce
0,50 ctů.....za každé jednotlivé vytištění 1/4 čtverce

Jak předplatné tak ohlášky musí býti placeny napřed.

Veškeré dopisy a peníze necht' jsou adresovány: ED. ROSEWATER, P. O. Drawer 834, OMAHA, NEBR.

Poštovné po Americe obnáší 20 centů ročně, a musí si je každý pan odběratel sám buď na poště aneb u jednatele zaplatit.

Veškeré obdržené peníze buď co předplatné na list neb za ohlášky, veřejně budou kvitovány.

OMAHA, NEBRASKA, DNE 15. BŘEZNA, 1872.

Rakousko a Poláci.

Moskevské Vědomosti připomínajíce, že předchozí porady o haličské resoluci v náš výbor jsou ukončeny na přespěch Poláků za souhlasu všech tří dosud sporných stran: ministerstva ústaváků i Poláků praví: Tím způsobem i německá i polská strana v Rakousku dosáhla svého účelu. Němci zabezpečili sobě přátelství Poláků a Poláci domohli se žádoucí samosprávy, ovšem ne v takové míře, jako přáli sobě jejich vůdcové, ale přece tolik, aby Rakousko mělo podobu rakousko uhersko-polské říše. Je sice pravdě podobno, že návrh užšího výboru neprojde v rajchsrátu beze sporů, ale s určitostí možno říci, že návrh projde a vyrovnání s Poláky potká se s úspěchem.—Andráši řekl kdysi žertem, že k vyjednávání s Poláky i Charvátý vždycky bere v jednu ruku oves a v druhou bíč. A skutečně při vyjednáváních s Poláky měl Andráši v rukou dobrý bíč. To byla vyhrůžka zavěsti v Haliči přímé volby, kteréž rázem by učinily konec požadavkům šlechty. S druhé strany pak Slované v Rakousku ba ani v Uhersku nejsou již nyní to, co byli roku 1848. S nimi zápasiti je nyní obtížnější. Bylo nutno, buď Poláky přilákat na svou stranu, anebo se opřít o haličské Rusy. A tak návrh tříčetného spolku německo-maďarsko-polského k vůli boji proti Slovanstvu stal se základem politické soustavy, jež došla vítězství ve Vídni do-sazením Andrášiho. Tento návrh musel míti úspěch a zdá se potud, pokud bude ho potřeba Andrášiho. Tento návrh, nyní na oko sestavený užším výborem, byl na každý způsob již zdělán a přijat stranami, jichž se dotýče, hned ten den, když nastoupil Andráši svůj úřad ministra císař. dvora a zahraničích záležitostí. A čemuž—táží se dotěe ne noviny—nadělalo se pak v rajchsrátu tolik hluku o předmetu již dávno rozhodnutém? Na tuto otázku odpovídáme jinou otázkou. K čemuž pak upeřečovali Rusko, jakou má příčinu radovati se, že se nezdánilo vyrovnání české, které chovalo v sobě vzpouru slovanské federace nebezpečné pro Rusku? (!) Rusko bylo tudíž přičiněním Andrášiho zachráněno před nebezpečstvím (konkurenčním) slovanské politiky v Rakousku, a nyní zase namahá se Andráši jen z lásky k Rusku, aby ústupky Polákům činěné nebyly příliš veliké. Dvakrát je mu tedy Rusko zavázáno díky.

Jeho úsilím zmařeno bylo již téměř uzavřené vyrovnání s rakouskými Slováky, kteří chovají city přátelské k Rusku, a za to uzavřeno vyrovnání právě s tím slovanským národem, kterýž jediný má nepřátelské úmysly k Rusku a kterýž vždycky byl živlem znepokojujícím v slovanském světě. Jednání Andráši s úplnou upřímností k Rusku, proč neo-brátí se na místě k Polákům raději k Rusinům v Haliči, na místě k šlechtě, raději k většině obyvatelstva této země? Tim by byli nyníjsí rakouskou ústavu jistěji a snáze ustálil. Tato většina obyvatelstva vždycky zůstávala věrnou Rakousku, a nyní, aby se jí odměnili za tuto věrnost, vy-dána jest za obět menšíně.

Podivná věc, žádost Čechů za samosprávu byla zamítnuta; vyrovnání s nimi se nestalo; navržený od nich program federálního zřízení Rakouska byl odmrštěn jakož nesrovná-vající se s jednotou říše, zvítězila strana ústavácká a její centralistický program. Náhodou setkala se tato strana s přáteli haličských Rusinů, kteří nikdy nezádali za samo-správu. Mohlat tedy rakouská vláda jednoduše opřít se o většinu obyvatelstva a jeho pomocí zavéstí přímé volby do rajchsrátu, jakož chce je zavéstí i v jiných zemích Rakou-sků. Tak by se každému zdálo; ale vláda jedná zcela na-opak: přivolí, aby dány byly ústupky Polákům, uznávající za lepší, jíti v odpor již příznivým snahám veliké většiny obyvatelstva v Haliči nežli odmrštití Poláky, kteří spatřují v samosprávě Haliče jenom krok ku provedení svých ná-dějí na obnovení staré Polky."

Bismarck

vyznačoval se hned od svého mládí nevšední silou tělesnou a bojechtivostí. Jako chlapec vyřizoval všeliké mrzutosti a sváry se spolužáky tloukáním těch, jimž byl ublížil. V kruzích studentských slul "násilným zápasníkem." Co důstojník vyzval, poranil a skolil mnoho obětí v soubojích. Co státník svěděl Bismarck mnoho válek, z nichžto uměl vždy Prusku vítězství vyváděti. Účelem všech jeho snah a veške-rého úsilí jest: obnoviti německou říši a přivesti tak zva-nou "státní všemohoucnost" v podmanivé a světovládne říši této ku platnosti. K vůli nepřátel hrstce Němců v Šlesviku a Holštýnu pustil se do boje s Dánskem za spolupůsobení plukův našinských! V roce 1866 neškodným učinil na vždy rakouského soupeře, na němž pozoroval, že se jemu chce, zaujati první místo a míti rozhodné slovo v německé říši. Konečně povárel armádu francouzské a Lotrinky a Elzasy vítězství urval.—V tělesných a hmotných hranicích, rvačkách a vřkách osvědčil se dotud Bismarck býti šťast-ným a nepřemožitelným—jako druhdy Napoleon byl po-strachem celého světa, dokud jeho vojnina nevyváděly pu-šky z křehkých rukou v Rusku!

Nyní se Bismarck jako starý Napoleon před svým úpad-kem pouští do bojův duchovních. Časem uhlídá a přesvědčí se svět, zdaž se dá duch tak snadno poraziti a sevřiti, jako špatně vedené vojsko!—Nyní překročil Bis-marck ku provádění státní všemohoucnosti a tu jest potla-čiti a udusiti v srdci národů vědomí náboženské; neboť o-panovati toliko v mezech Pruska nepostačuje; potřebuje právo, duch a svědomí v mimopruských krajích ne-lajši klesnouti právu, duchu a svědomí v Prusku!—Bismarck pouští se na bojiště, jehožto prostornost jest nezměřitelná.

Vydání spisů Puškina pro lid.

Ve spolku pro šíření znalosti čtení a psaní vznika myšlenka vydati u výboru spisy Puškina pro lid. Každý zaji-ště přisvědčí, že díla takových spisovatelův, jako je Puškin, mají býti každému dostupná, a že vydání jich přineslo by nemalý užitek. Avšak podniknutí toto narazilo na nesnáze u knihkupce, kterýž koupil od dědicův Puškina právo vlast-nické na jeho díla. Literární vlastnictví jest všude uznáno; spisovatel sám má beze vši pochybnosti právo vlastnické na své výtvoř; ale otázka jest, zdali může toto právo jako jiné vlastnictví přejíti na dědice, aneb zdali po smrti spiso-vatele výtvoř ducha jeho jim veřejněné státi se mají obecným jménem? V tom zákonodárství byla na rozpacích, z většího dílu však, uváživše, že by právo vlastnické na lite-rární plody mohlo býti na újmu obecnému vzdělání, uznala za potřebné, omeziti je určitou lhůtou; obyčejně jest lhůta tato vyněfena na 25 let, a v Rusku na 50 let, po kterou jsou dědicové chráněni v právu vlastnickém na literární plody počítaje ode dne úmrtí spisovatele, a po uplynutí této lhůty literární výtvoř stane se obecným jménem. Jestli že však literární vlastnictví uznáno jest vlastnictvím v přisném smyslu, tož má býti podroběno i všem jeho podmínkám. Vlastnictví nesmí býti rušeno, avšak ve prospěchu obecném možno je vykoupiti. Vyvlastoění (expropriace), kde ho vy-žaduje obecná nutnost, musí se bez sporu vztahovati i k předmetům literárního vlastnictví. "Moskevské Vědomo-sti", z nichž čerpána tato úvaha, praví za té příležitosti: Puškina chtějí postavit pomník v Moskvě. Sbirka vyne-sla, jak jsme slyšeli, do 70.000 rublů; suma ta zdá se že dostačí na postavení důstojného pomníku. Než pomník jest pomníkem, a především náleželo by bez prodlení rozši-řiti drahoocené jmění, zůstavěné Puškinem nejen dědicům anobř celému národu. Výtvoř Puškina zaslouhuji toho, aby byly vykopeny na náklad státní. Dědicové básníka za malou cenu postoupili přý svého práva; tím snáze bude dohodnouti se s nyníjsím vlastníkem jeho. K tomu účelu mohla by býti sestavena komise z příslušných osobnosti. Tim by se prokázala čest důstojná památce Puškina a záro-veň nepochybný prospěch ruské vzdělanosti. Stydno bylo by zůstaviti Puškina ještě dále pod obšťávkou osobního vlas-tnictví. Necht' v sebelepších rukou nachází se toto právo, necht' nyníjsí vlastníci jeho jakkoli se stará šetřiti obecného prospěchu, výtvoř Puškina, tak drahé Ruskému národu, potud nebudou jeho vlastnictvím, neobdrží důstojného vzhle-du a nedojdu žádoucího rozšíření, pokud právo vydání jich nebude bezvýnimčně zůstavěno každému, buď kdo koli."

Výhody Nebrasky.

OMAHA. Co vydali komisioněři v záležitostech přistěhovalců a Státní Superintendent v Nebrascce, a pak zpráva finanční Sekretáře St. zdá se býti velmi důležitá a zaslouhuje aby si ji každý občan tohoto Státu dobře přešimnul.

Takto mluví zprávodajce: Tento rok musí bedlivěji ještě přihlížeti ku vznešenému cíli; musí více vynaloženo býti na to a více jednatelem zřízeno pro pončení přistěhoval-ců. Dvě věci doaly mne, když jsem nedávno cestoval po východních Státech. První jest, že nebylo nikdy tak obecně smýšlení mezi třídami dotýčné stěhování se na západ, a druhá, mocná toha, často vyslovena, po dokonalém pou-

čení o všech rozličných částech této země, aby se mohli s rozumem rozhodnout, na kterou stranu se mají obrátiti.

Srážející zprávy o posledních osadách v Kansas udusi-ly horlivost lidu pro to celé Oddělení Zemí, a obrátilo zřetel v mnohých pádech ku neznámým krajinám na vzdáleném Severu, které byly slavně, ale falešně líčeny od stran, ježto měly zájem v stavění železných drah po těchto studených a neúrodných krajích. Jini hleděli na Jihozápad, kde mocně přičinili se, aby prostředkem železné dráhy otevřeli suchý a zvěšší částí neužitečný kraj mezi Mississippi River a již-ním pobřežím Kalifornie. Nelze upřáti, že jsou příznivé pozemnosti v krajích na Pacific tržtech, za Rocky Moun-tains (Skalním Pohořím); ale jest též povinnost otevřiti oči našim přátelům na Východě, na příleité kraje východně od Rocky Mountains. Velké vydání na přívoz do krajů podél Pacific dráhy zadrží osazování těch pozemnosti, pokudž nejsou přeplněny Okresy v tom širokém Státu, ležící v srdci Republiky, a v sousedství starších Států, a blíže Velkého tržového Středu celé Země.

Do našeho Státu snadno a lacině lze se dostat, ne jen po dobrých voznicích; ale pro vzdálené přistěhovalce jest celá síť železných drah, které jdou přes naše hranice do všech končin a poskytují příležitosti, jimž sotva se kde rovnají. Rozličné linie železných drah vedených do vnitř země, činí přístupné všechny hlavní sekce Nebrasky.

Považujeme to za svatou povinnost ku našemu vlastní-mu občanstvu, a ku přátelům našim v starých vlastích, v známost přivesti početným osvědčením a spolehlivým sta-tistickým udáním, podrobné přednosti našeho Státu. My nezádáme vyřizované povídačky. Skutečnost — upřímně vyobrazena skutečnost více přesvědčuje a jest během času nejprospěšnější. Předložme to vystěhovalcům, ohlasme v Evropě a v Americe všemi novými prostředky a cestami, vydávejme popisy, knížky, oběžníky, veřejné listiny.

Hleďme k tomu, aby jednatele naši byli muži na slovo vzati, stateční a včhlasni. Užívejme tisku a to především v našem Státu. Naše listy mějte důvěru &c.

Nemohu se zdržeti udání několik velkých prospěšností našeho Státu, co domova a sídla pro přistěhovalce.

I. Střední položení našeho Státu v Unii. II. Hojnost fek, a vody zdravé. III. Rozsáhlost železných drah. IV. Bohatost, dobře vodou opatřovaných prarčí a úrodnost jejich. V. Hojnost dobrých škol. VI. Zdravé podnebí. VII. Zá-kony moudré a dobročinné.

Nebraska jest poslední Stát na východ od Rocky Moun-tains, který má velké množství dobrých pozemků podrobo-ných zákonu Pre-emption neb Homestead. Ty pozemky pak, když vyjdou v držení přistěhovalců zepořádují práce namáhavé pro vzdělání, zde nejsou lesy k vykolenění ani skály k odstranění — za jeden rok splácí pozemek úrodou.

O lesích.

Pan Harrison znalec a vykonávateľ zahradnictví píše do Om. Daily Bee o té důležité pro západ otázce dotýčné vy-sazování stromů, praví: Naše velice zmahající obyvatelstvo zdá se, že má v zápětí svém zničení těch velebných lesů, ježto bývaly schlonbou národa.

Vypočítáno jest, že když bude jich ubývati za 20 let bu-dou všechny ty tam.

Jak máme jich nahradit? Na první pohled ta otázka zdá se býti bez nadějná, ale když skutečně přistoupíme k věci nezdá se býti tak příliš těžká. Nalezeno jest že evrop-ský modřín dobře se hodí pro náš západ, že on převyšuje naše jiné cizí stromy, a že co do pěkné podoby a trvanlivosti jest dalece nad nimi, zkrátka, sázeči stromů hleď k tomu druhu s větší nadějí, než ku kterému jinému. Dřevo jeho hodí se zvláště pro prahy na železných dráhách a jil jest pro tuto hodnost po 25 let. Hodi se též pro fence a stavivo, a roste tak rychle, že za 12 let jest strom 1' v průměru tlus-tý a 30' vysoký. Ale přivesti jej zde k zrostu a rozšíření má své nesnáze. Velká část amerického semena jest zu-navá (neklíčivě, prázdně); mnoho pomine při klíčení a když malé stromečky vyčouhají bývají pro sladkost svou kořisti myši a ptáků.

Musí býti sázeny pod záclovaní aby zlejší parna je ne-spálila.

Pak mnoho trpí od rudy, někdy za týden na tisíce jest zkaženo. V Anglicku a Skotsku nezauj tyto nesnáze.

Ale když bysme je sem přivezti chtěli, máme nové nesná-ze. Nejdříve jest do 30 procent, ačkoli každý strom vy-sazený jest dobrodiním pro národ a vládu.

Kromě cla samého jest s tím spojenou protahování na cel-ním úřadě, čím stromy trpí a přivážitel má dvoji radost, musí platit clo a ztráti to, zař do platil a třetí jest, že odbí-ratelé ošizeni jsou o rok.

Jeden přivážitel mi praví, že kdyby mohl dostat stromy ze Skotska bez protahování a meškání, ani by neztratil 2 ze 100; ale jak jest nyní více než 2 ze 100 ostanou živé.

Jen považme tu neslušnost toho cla, a jaké dobrodiní pro celou zem by bylo té neslušnosti a nenadělnosti pro celou zem jil dotýčné těchto stromů. V Anglicku se prodávají